

1907-03-16

þÿ ¤ ± μ ½ Ä · ' ¿ Å » ®

þÿ • Á μ Å ½ · Ä ¹ ² ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8405>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Φαρ. Παφας
Συνεδριακή
Διοφορά

ΤΑ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

(Κατ' ἀκριβοσύτην περίληψιν).

Ὁ σιδηρόδρομος Λευκωσίου-Τροόδου.

(Συνεδρ. 1)14 Μαρτ.)

Ἐν τῇ συζητήσει τῆς πιστώσεως τοῦ σιδηροδρόμου (λίρ. 13,000) ὁ κ. Νικολαΐδης λέγει ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη εἰναὶ ἀπρόσφορος διὰ μικρὸν ἀγροτικὸν σιδηροδρομὸν εἰς εἶναι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, παρατηρεῖ δὲ ὅτι δὲν βλέπει ἀναγρᾶφόμενον τὸν μισθὸν τοῦ διαβλητοῦ.

Ὁ Ἀρχιεπιγραμματεὺς λέγει ὅτι ὁ εἰς 600 λίρ. μισθὸς τοῦ Διαβλητοῦ διατελεῖται διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς ὑπηρέσεως εἰς τρία κοινῶτα, ἐπιπλέον οὗτος ἀποτελεῖ τρία κοινῶτα.

Ὁ κ. Νικολαΐδης λέγει ὅτι τὸ ποσὸν 4,152 λίρ. εἶναι πολὺ μέγα διὰ τὰς μισθοδοσίας προσωπικοῦ μικροῦ σιδηροδρόμου, ἀναπτύσσων δὲ διὰ μακρῶν τὴν ὅλην ἱστορίαν τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου, παρατηρεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις προσηνέχθη σαλτηρῶς πρὸς τὴν Λάρνακα, τὴν ἐμπορικωτέρην πόλιν τῆς νήσου, ἥτις ἐνῶ κατὰ τὸ ἀρχικὸν σχέδιον ἀπαρτίσθη νὰ συνδεθῇ μετὰ τῆς Λευκωσίας ἐγκαταλείρηται κατὰ τὴν, καὶ ἐνῶ μετὰ τὴν στρώσιν τῆς σιδηροδρ. γραμμῆς Λευκωσίας—Ἀμμοχώστου ἐπερίσσευσαν χρήματα, ἡ Κυβ. ἐκράτησεν νὰ προεκτείνῃ τὴν γραμμὴν μέχρι Μόρρου ἀντὶ μέχρι Λάρνακος, ἀνακόπτουσα οὕτω τὴν πρόθεσιν πόλιως ἐμπορικωτάτης, αἰσθανομένης τὴν ἀνάγκην νὰ ζῆσθαι καὶ προαχθῆ.

Ὁ κ. Χατζηγεωργίου λέγει ὅτι τὴν ἀνάγκην τῆς σιδηροδρ. συνδέσεως τῆς Λάρνακος πρὸς τὴν Λευκωσίαν ἀνεγνώρισεν εἰς ὁ πόρος, ἀπὸ δὲ τοῦ 1891 τρία ψηφίσματα καὶ δύο νόμοι τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου διαλάουσι τὴν ἀνάγκην ταύτην.

Ὁ ρήτωρ παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ὅτι εἶναι λίαν ὀνηροῦ, εἰς ἀνηρωσὶν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐμπορικαὶ στατιστικαὶ τῆς πόλεως, καὶ καταλήγει ζητῶν Κυβερν. πρωτοβουλίαν ὑπὲρ τοῦ ἔργου.

Ὁ Χαμαῆ ἐφ. συνηγορεῖ.

Ὁ κ. Ἀραβοῦζος ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν περὶ τοῦ σιδηροδρόμου παρατηρῶν ὅτι εἶναι λίαν εὐχάριστον ὅτι αἱ πρόθεσιν αὐτοῦ ἀξίονοσι, πρὸς χάριν τῶν Κυπρίων καὶ ἐνοβάρυνσιν τῶν προεδρευτικῶν ἔργων ἐν τῇ νήσῳ. Παρατηρεῖ ὅτι τὰ ἀποταλέματα ταῦτα εἶναι νὰ ἐνισχύωσι τὸ μὲν αὐτοῦ ἔργον

οικονομικών συστημάτων εν τη διοικήσει του σιδηροδρόμου, το δε ελάττωσις των εγχαγίων. Αύτος ο σιδηροδρόμος Τερσεύ-Μερσίνης-Αδάνων καί γων έκτασιν 61 χιλιομ. και εισπραττων ετησίως 30 χιλ. λιρ. έχει δαπάνην μόνον 7 χιλ. λιρών. Εν ταριπώσει καθ' ην δεν θα γίνη επέκτασις της γραμμής, φρονει ότι είναι περιττή η θέσις διευθύντασ και νομίζει ότι το τμήμα του σιδηρ. δίκου να υπαχθῆ εις τὸ των δημοσ. έργων. Πάλυ γονόρον επίσης θεωρεῖ τον μισθὸν του λογιζομένου, φρονει δε ότι εάν προσκολλητο παρ' αὐτῶν ἰθιγενής τις ὁπως συνεισίσει εις τὴν ἐργασίαν, θα ἦτο δυνατόν να περιορισθῆ ὁ μισθὸς εις 150 λίρας.

Αναφερικῶς πρὸς τὸν σιδηροδρομὸν Λάρνακος—Λευκωσίας, εὐρίσκει ὄρθην τὴν γνώμην των Λαρνακίων ότι η πρώτη σιδηροδρ. γραμμή ἐν Κύπρῳ ἐπρεπε να στρωθῆ μεταξὺ Λάρνακος και Λευκωσίας. Ἡ Λάρναξ κατὰ τὸς πρὸς τελευταίους αἰῶνας, ἴδια δε κατὰ τὰς ἀρχὰς της, τελευταίως ἐκατονταετηρίδος, κατείχε τὰ σκήπτρα του ἐμπορίου μεταξὺ των πόλεων και νήσων της Συρίας και Μικρασίας, φρονει δε ότι ὁ σιδηροδρ. Λαρνακος ὄχι μόνον θα ἦτο εωτραπτικὸς, ἀλλὰ και θα ὤρλει τὰς ἄλλας γραμμάς.

◆ Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα της σιδηροδρομικῆς συνόσεως της Λεμεσοῦ πρὸς τὸ Τρούδος, ἴσως θα ἐξεπλάγη ἡ Κυβέρνησις βλέπουσα ότι ὑφίσταται και ἐν Λεμεσῶ τοιοῦτον ζήτημα, διότι μέχρι σήμερον ἐβασίζετο ἐπὶ της ἐπιχειρηματικότητος των σιμπολιτῶν μου. Ἀλλ' εἶναι καιρός να στρέψη ἡ Κυβέρνησις τὴν προσοχὴν της εις τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας της ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, καθύσον πρόκειται περὶ ἔργου το ὁποῖον θα καλύπτη τὴς δαπάνας του χωρὶς να ἐπιβαρύνη τὸν προϋπολογισμόν. Πρόκειται περὶ σιδηροδρ. γραμμῆς μεταξὺ Λεμεσοῦ—Τρούδου, διερχομένης διὰ των οἰνοφόρων και χαρουκοφόρων χωρίων παρα τὰ συνορα Λεμεσοῦ—Πάφοι και ὠφελούσης οὕτω και τὰ δύο διαμερι-

οματα. Εάν η γραμμή διέλθῃ διὰ Κοιλανίου, θὰ ἔχῃ μεγάλας προσόδους ὑπολογιζομένας προ-
χείρως ὡς ἑξῆς: ἐκ τῆς μεταφορᾶς 10,000
τόνων οἴνου 5,000 λίρ., ἐκ χαρουπίων 2,000
λίρ., ἐκ 2 χιλ. τόννων σταφίδος 1000 λίρ.,
1500 λίρ. ἐκ τῆς μεταφορᾶς διαφόρων ἐμπορευ-
μάτων, 2,500 λίρ. ἐκ προϊόντων καὶ 3,500 ἐξ
ἐπιδατῶν, δὲν ὑπάρχει δὲ ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐ-
πέλθῃ κατόπιν αὐξήσις τῶν ἀριθμῶν τούτων.
Δέον ἐπίσης νὰ ὑπολογισθῇ καὶ ποσὸν τι ἐκ
τῆς στρατιωτικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν μετα-
φορὰν τοῦ στρατοῦ εἰς τὸ Τρόδος. Ἄλλοτε
οἱ ἐν ἡμίταγμα ἔδωκαν διὰ τὴν μεταφορὰν
τοῦ ποσὸν 5,000 λ., σήμερον δὲ θὰ κούνατό
τις νὰ ὑπολογίσῃ δαπάνην 1500 μέχρι 3 πε-
ρίπου χιλ. λιρῶν. Περὶ τῶν ὑπολογισμῶν τού-
των εἶναι τόσον πεπεισμένοι οἱ συμπολίται μου
καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἐπαρχίας, ὥστε εἶναι ἔ-
τοιμοι νὰ ἐγγυηθῶσι οἱ οἰουδήποτε τρόπον τὸ
ποσὸν τοῦτο.

Ὁ ρήτωρ ἀναπτύσσει εἴτα τὰς περὶ τὴν με-
ταφορὰν τῶν προϊόντων δυσκολίας τῶν χωρι-
κῶν ἀναγκαζομένων νὰ συντηρῶσι ζωὰ, καὶ κα-
ταλήγει λέγων ὅτι ἐάν ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι
διατεθειμένη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἢ ἴδια τὸ ἔργον,
ὀφείλει νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν κατασκευὴν τούτου
εἰς ἰδιωτικῆς ἐταιρείας, ὡς γίνεται ἐν Ἀγγλίᾳ,
Γαλλίᾳ, Αἰγύπτῳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐν τῇ περιπτώ-
σει δὲ ταύτῃ μεγάλοι Ἀγγλοὶ κεφαλαιοῦχοι
εἶναι ἔτοιμοι, καθ' ἃ γνωρίζει, νὰ ἀναλάβωσι
τὸ ἔργον ἐν συνδυασμῷ πρὸς Κυπρίους.

B2

Ο Σερβάντ έφ. συνηγαρεί ότίρ τού σιδηροδρόμου
Λάρνακος—Λεμεσού και ότίρ έκκατάστας μέγχι Λιβάς.

(Συνεδρ. 6) 19 Μαρτ.)

Κατατίθενται άναρραί τινες όπό τών κ. κ. Σώζου και
Θεοδότου, όν μία όπίρ παροχής άδειας είς τούς κα-
τοίκους Καραβά και Λακίθου, όπως όπό την έπιβλεψη κυβερ-
νευμένων, καταπύσει και λιμενώνσι λίθους από την πε-
ριοχήν της Λαμπρούσης ήτις έκρηόθη άρχαίον μνημείον, και
έπίρ όπίρ διορισμού άγροτικάσ ιατρού έν Παλιχωρίω της
Πισουλιάς.

Κατατίθεται νομοσχέδιον όπό τού κ. Σμιό περί διακα-
νίσσεως της περιουσίας τών Έκκλησιαστικάσ θρουμάτων, και
όπό τού κ. Θεοδότου, όπίρ τροποποιήσεως τών περί δη-
μοτικής και μέσης παιδείας νόμων τού 1905.

(Έπιαναλαμβάνεται ή συζήτηση περί σιδηροδρόμου.)

Ο κ. Κυριακίδης εκφράζει την έλπίδα ότι
οι περί στρώσεως σιδηροδρ. γραμμής Λεμεσοσ
—Τροόδουσ αριθμοί ούς έδωκεν έν τή προη-
γουμ. συνεδρία ο κ. Άραούζος, θα άφθώσιν
ύπ' όψιν ύπό της Κυβερνήσεως, καθόσον οι
αριθμοί ούτοι είναι πόρισμα θετικής πείρας
και μακράς μελέτης. Διαφωνεί μόνον ώς πρός
τό ποσόν τών σταφίδων, έκ τών όποίων ύπο-
λογίζει έξοπραξιν λ. 2,000 άντι 1000. Οίανδήποτε
γραμμήν και άν άκολουθήση ο σιδηροδρόμος πρός
τό Τρόδος, θα έχη να διασχίση 10 άγγλ. μι-
λίαν πυκνήν χαρουποφυτείαν πριν εισέλθη είς
τήν άμπελοφυτείαν, είναι δε γνωστόν ότι τό
διαμέρισμα Λεμεσοσ είναι τό πυκνότερον έν
Κύπρω κατακνημένον κατά τετραγ. μίλιον. Ο-
μιλεί περί διακλαδώσεως είς Πισούρι και Κα-
καβάσων, δηλοί δε ότι οι κάτοικοι της έπαρχ.
Λεμεσοσ είναι έτοιμοι ν' αναλάβωσι τήν έγγύ-
πσιν τού έργου, ύπό τόν όρον όπως πάν πε-
ρίσσευμα διατίθεται ύπό της έπαρχίας εκείνης.
Σιδηροδρόμος μεταξύ Λεμεσοσ και Τροόδουσ δεν
είναι άποκλειστικώς έπαρχιακού, αλλά παγκυ-
πρίου, Αίγυπτιακού, στρατιωτικού ένδιαφέροντος.
Η Λεμεσοσ είναι ο πλησιώστερος πρός την
Αίγυπτον λιμήν της Κύπρου, ή έγγύτερα δε
πόλις και τό επίνειον τών έξοχών τού Τροό-
δουσ. Η Κύπρος κατέχει γεωγραφικώς τοιαύ-
την θέσιν, ώστε είναι λίαν πολύτιμος διά τή
άγοράς της Αίγυπτον τόσον διά τό πολλά και
ποικίλα προϊόντα της, όσον και δι' αύτούς τούς
λίθους και τό χώμα της. Άλλά και από υγι-
εινολογικής άπόψεως ή Κύπρος έχει τό ώραι-
ότερον κλίμα έν τή Μεσογείω, άνέγνωσι δε

ἐκθέσεις ἀρχηγῶν τοῦ στρατοῦ οἵτινες ἐχυρα-
κτιοῦν τὸ Τροόδος ὡς ἀριστον ὑγειονομικόν
σταθμὸν.

Χιλιάδες Κυπρίων ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἄλλων ξέ-
νων ἢ ἦσαν πρόθυμοι νὰ διαθερίζωσι κατ' ἔ-
τος ἐπὶ τοῦ Τροόδου, ἀλλ' ἐλλείψει σιδηρο-
δρομικῆς συγκοινωνίας ἀδυνατοῦσι νὰ πράξω-
σι τοῦτο. Ὁ προκατόχος τῆς Α. Ἐξ. ἀπετάθη
πρὸς τὸν κ. Νούγκοιτς τὸν διευθύνοντα θαυμα-
σώτατα τὰ ἐν Αἰγύπτῳ μεγάλα καὶ θαυμάσια
ξενοδοχεῖα καὶ ἐζήτησεν ὅπως ἰδρῦσθαι μέγα ξε-
νοδοχεῖον ἐν Τροόδῳ, ἀλλ' ὁ κ. Νούγκοιτς
ἀπάντησεν ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ τὸ πράξῃ ἂν
ἢ Λεμεσὸς ἦνοῦτο μετὰ τοῦ Τροόδου· ὁ δὲ
ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ἐπισκεφθεὶς τὸ Τρο-
όδος ἐξεφράσθη ὅτι εὐχαρίστως θὰ παρεθέριζεν
ἐν Τροόδῳ μετὰ τῆς ἀκολουθίας του, ἂν ἵ-
κῃται σιδηρόδρομος.

Ὁ ρήτωρ ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὰς ὠφέ-
λειας ἃς θὰ ἔχῃ ὄχι μόνον διὰ τὰς ἐπαρχίας
Λεμεσοῦ καὶ Πάφου ἀλλὰ καὶ δι' ἅλην τὴν νῆσον
ὁ σιδηρόδρομος Λεμεσοῦ—Τροόδου καὶ κατα-
λίγει ἐκφράζων τὴν ἐλπίδα ὅπως ἐπὶ τῶν ἡ-
μερῶν τοῦ Sir Charles Harman ἐπιτελεσθῆ τὸ
ἐπιβ. τοῦτο.

Ὁ κ. Σωζος λέγει διὰ κατόπιν τῶν ἀεχθέν-
των ὑπὸ τῶν ἐντ. μελῶν διὰ τε τὸν σιδηρό-
δρομον Λάρνακος—Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ—Τρο-
όδου θεωρεῖ τὸ ζήτημα ἐξηντλημένον καὶ συνι-
στᾷ ὅπως αἱ γενόμεναι εἰσηγήσεις ἀποβῶσιν
ὑπὸ σοβαρὰν ἐποψίν. Συνιστᾷ ὅπως ὁ σιδη-
ρόδρο. ἐργάζεται καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς, ἢ
τουλάχιστον ἐπιτελοῖ ἀπαιξ τοῦ μηνὸς λαϊκὰς ἐκ-
δρομὰς χάριν τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου.

Ὁ κ. Κατσηγιωάννου συνιστᾷ σιδηροδρ. διακλά-
δωσιν ἐκ Πραγαίου εἰς Λευκόνικον.

Ὁ Μητρ. Κετίου φρονεῖ ὅτι ἀναλόγως τῆς ἐκ-
τάσεως τοῦ σιδηροδρόμου ἡ δαπάνη του εἶναι πολυτέλης.
συνιστᾷ δὲ οἰκονομίαν. Ἡ σιδηροδρ. σύνδεσις Λέρνακος
— Λευκωσίας εἶναι ἀπαραίτητος, ἐπίσης τὰ κατὰ συνέσειαν
τῆς Λαμεσσᾶ μετὰ τοῦ Τραβόδου ἀναπτυχθέντα ἐπιχει-
ρήματα εἶναι ἰσχυρὰ καὶ οἱ κατασκευασθέντες ἀριθμοὶ ἄξιαι
προσοχῆς.

Ὁ κ. Θεοδότου ἐκαιεῖ τὸν καταλαβόντα πάντας
ζῆλον διὰ τὴν συγκοινωνίαν, ἀλλ' ὑπάρχει ζήτημα κρή-
ματος καὶ ἡ Κυβέρνησις εἶναι εἰς θέσιν νὰ σταθμίση
πῶς καὶ πότε ἕκαστον ἔργον δεῖν νὰ ἐκτελεσθῆ.

Συνιστᾷ διακλαδώσεις εἰς Κυθρσίον, Λευκόνικον, Ζωδίαν
κ. ἄ. καὶ ὅπως ἐν ἡ περιπτώσει στρωθῆ ἡ γραμμὴ Λέρ-
νακος, διέλωθ δὲ Ἰθαλίου.

Ἐν τῇ συζητήσει τοῦ κοινοβουλίου τῶν δημοσίων
ἔργων ὁ Ἀρχιγερμαμεταῦς προτείνει φήσιμα.
ὅτι οὐ τὸ Ν. Συμβούλιον ἐξουσιοδοτῆ τὴν Κυβέρνησιν
ὅπως ἐκτελέσῃ ἔργα πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος Λέρ-
νακος διὰ δαπάνης μὴ ὑπερβαίνουσης τὰς 21,500 λ. ἰ-
πιδερυνούσης δὲ τὰς γεν. προόδους.

Ὁ ἐντ. Ἀρχιγερμαμεταῦς ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὸ τοῦ
ἐκτελεσθεομένου ἐν Λέρνακι ἔργου, λέγει δὲ ὅτι ἡ ἀποβάθρα
ἢ ὅμοια πηχθίσα πρὸ 1882 ἔχει μῆκος 450 ποδ., ἤδη δὲ
διπλασιασθῆ, οὕτως ὅστε τὸ ἄκρον αὐτῆς τὸ ὅμοιον εἶναι ἤδη
εἰς βάθος 5-6 ποδῶν, μετὰ τὴν γεννησομένην ἐπίστασιν θὰ
εἶναι εἰς βάθος 8 ποδ. Ἐγκαταίως δὲ τῆς κεφαλῆς τῆς ἀ-
ποβάθρας θὰ κατασκευασθῆ κυματοθραύστης 250 ποδ. μῆ-
κους. Ὁ κυματοθραύστης οὗτος θὰ ἐκτείνεται 180 π. πρὸ-
κρίως τοῦ ἄκρου τῆς ἀποβάθρας καὶ 50 π. νοτίως
αὐτῆς, ὅπως οὕτως προστατεύονται αἱ εἰσπληγίδες, κατὰ τὴν

φέρουσιν και μεταβιβάσει τὴν ἐπιτροπήν. Ὅσοι τῆς ἀποβιβάσεως
 ἐπὶ σταθμῆν τροχιδόμου 3 καθ. κλάτ. και θά σταθμῆν γέρανος
 ὁ τῶν. (Ἐπὶ τῶν ἐπιτελεσθέντων ἔργων ἡ Κ.Κ. ἔσται
 βαρύνουσα ἀνακρίτουσαν τοῦ μεγάλου και διακρίτου Ἀγγλίου
 ἀπονεκαταναστασίου Οἴκου Κούρ. Γιῶθ και Μάθου.)
 Ὁ κ. Μήτρο. Ἐκτελέσει ἀρχαίως τὴν Κυβέρνησιν δια
 τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν ἔργων. τούτων ἔργων ἐν Λάρνακι. ἔσται
 κατέστησεν ἀνακρίτουσα κα ἐν Ἀμμοχώστῳ τοιαῦτα. (Τὸ
 φέρονται γίνεσθαι σταθμῆν κατὰ τῆς ἀρχῆς ὅπως ἐν Σωφρο-
 λίου τοῦ ὅπως ἐπιτελεσθῆναι ἀρχαίως ἔργα και διὰ τὴν Λαμεσοῦ
 και Πάφου.)
 Ὁ κ. Θεόδωρος τῶν τῆς ἀνάγκης ὅπως τοιαῦτα ἔργα
 ἐπὶ τῶν ἐπιτελεσθέντων ἐπὶ τῆς τῶν λιμένων τῆς Κύπρου
 και τῆς ἐν Λαμεσοῦ. ἔσται ἀπὸ τὸν δευτέρου λιμένα λόγω ἀνα-
 γωγῆς και ἱερωγῆς ἐπιτελεσθῆναι και ἐπιτελεσθῆναι. φέρονται
 ὅτι προτιμότερον ὅτι ἔσται νὰ ἀρχίσουν ταῦτοχρόνως τοιαῦτα
 ἔργα ἐν Λάρνακι, Λαμεσοῦ και Πάφου. ὅτι ἀπὸ τῶν ὅπως
 ἐν Σωφ. εἶναι ἔσται νὰ φέρησιν τὴν ἐπιτελεσθῆναι.
 Παρατηρεῖται ὅτι αἱ 350 λίρ. καὶ ἀποστέλλονται πρὸς ἀγρῶν
 ἀνακρίτουσαν ἐν Λαμεσοῦ κίλλιον εἶναι νὰ διατεθῶσι πρὸς κή-
 λην ἢ ἐπιτελεσθῆναι σιδηρῶν γλυκοειδῶν. Παρακινεῖται ἐπίσης
 δια τὴν κατέστησιν πολλῶν δημοσίων ὁδῶν, ὡς τῆς μεταξὺ
 Λαμεσοῦ-Πάφου και συνιστῶ ὅπως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν
 σχετικὰ χρεῖματα και ἔργα ἐπὶ ὅπως ἐπιτελεσθῆναι τὰ
 ἔργα. Συνιστῶ τὴν κῆρὶν γὰρ ἔσται ἐπιτελεσθῆναι τὴν πόλιν Πά-
 φου καὶ τὴν Λαμει.
 Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς θέλει ὅτι τινὸς τῶν ἐπιτε-
 λεσθῶν ὅτι ἐπιτελεσθῆναι ἢ Κυβέρνησιν.
 Ὁ κ. Θεοδότου ὁμιλεῖ ὑπὲρ βελτιώσεως τοῦ λιμένος
 Κ...
 Ἀπολύτως ὁμιλεῖ δια τὴν ἀνατυχίαν τοῦ Ἀρτσιανοῦ φέ-
 ρεται Λαμεσοῦ, εἰπὼν ὅτι εἰδὼνται εἰς τὸ ὅτι ἡ Κ.Κ. εἶναι
 ἐπιτελεσθῆναι εἰδικῶς ἐπιτελεσθῆναι, συνιστῶ δὲ ὅπως τὸ ἔργον
 τοῦτο ἀνακρίτουσαν τὴν Κυβέρνησιν, διότι ἡ προτιμότερα ὅπως
 μέρη ἀνακρίτουσαν και αἱ ἀνάγκαι τῆς ἀνάγκης, ἔχει δι ἐπι-
 τελεσθῆναι ἀνάγκης ὁδῶν.
 Ὁμιλεῖσιν εἶτα οἱ κ. κ. Χατζηγεωργίου, Νικη-
 λαΐδης και Σωφροῦ εἰς. κατὰ τοῦ λιμένος Κερυνίαις
 και τῆς βελτιώσεως διακρίτουσαν ὁδῶν.
 (Συνεδρ. 7)20 Μαρτ.)

Ο κ. Σάχος καταθέτει αναφοράν των γυφτοειδών Λεμεσού και Λάρνακας παραπλουυμένων δια τὰ βαρέα εξαγωγικά τέλη ανερχόμενα εις 150)0 επί της αξίας του γόφου ήτοι 71)2 γρ. κατά τόνον.

Οι αναφερόμενοι λέγουσιν ότι εάν τὰ τέλη ελαττωθώσιν, ο κυπριακός γόφος θα έκτασις πάντα άλλον εν Διγόρω.

Ο κ. Αραουζος υποβάλλει αναφοράν κατοίκων Λεμεσού παραπλουυμένων κατά των βαρέων αγροικιών δικαιομάτων και ζητούντων την επέναυον εις τὸ κρώην σύστημα, εάν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιβθῃ μετατροπή.

Ο αὐτός βουλευτής καταθέτει αναφοράν των κατοίκων του χωρίου Ἀγ. Φιλάξω; εξαγορευμένων την βοήθειαν της Κυβερνήσεως πρὸς διαχέτευσιν ὑγεινοῦ ποσίου ὕδατος εις τὸ χωρίον των.

Ο κ. Εὐρυκευθίου καταθέτει αναφοράν του χωρίου Μονής περί πηξω; γεφύρας εὐρυτέρας και στερευότερας ἐπὶ του ποταμοῦ του χωρίζοντος τὸ χωρίον των ἀπὸ της Λεμεσού, ἐπίσης ὁμοίαν αναφοράν των χωρίων Φοινικαρίων, Ἀρακακῆ κ. ἄ.

Ο Μητρί. Εὐκτίου λέγει ότι ἐκπονησάδε; χωρίων δυνάμει του περί χωρικῶν ὁδῶν νόμου κατασκευάσαν τὰς ὁδοὺς των, αὐτίνε; ὁμοῦ μένουσιν ἀχρησιμοποίητοι ἄλλοίψει γεφυρῶν. Πρὸς κατασκευὴν γεφυρῶν εἶναι ἀναγκαζαμμένον μόνον τὸ ποσὸν 500 λίρ. ἄλλα και τούτο ἀδίκω; θὰ θρακηθῇ, διότι συνήθω; δ.τι κτιζεται τὸ θέρος παρασύρεται τὸν χειμῶνα. — Ἀναφέρει παραδείγματα πολλῶν γεφυρῶν εν Λάρνακει και Λεμεσῷ αἱ ὁποῖαι κατέρρευσαν και λέγει ότι πρέπει νὰ κλύσου; πλέον τὰ εις βρος του κυπριακοῦ τριμῆλου κειράματα ταῦτα του τμήμ. των Δημοσίων ἔργων.

Συνιστᾷ κατόπι των

... τῶν μισθωσῶν της μισθωσῶν των κατωτέρων ὑπαλλήλων του τμήματος. Παρακονεῖται ἐπίσης ότι τὸ Τμήμα εν τῇ κατασκευῇ ὁδῶν, κατέλαβε κτήματα της Μητροπόλεως χωρὶς νὰ δώτῃ ἀποζημίωσιν.

Ο ἀγροτικός κώδικος σχετικῶν παρατηρήσεων του Ἀρχιάτρου, συνιστᾷ ὅπως οἱ ἀγροτικοὶ ἰατροὶ φέρωνται ἰκνώτερον πρὸς τοὺς ἀθρονοῦντας κυβερν. ὑπαλλήλους.

Ο κ. Κυριακίδης λέγει ότι ο τόπος ἀγανακτεί και ἐξαγείρεται, διότι ἐνώπιόν του ἔχει χρήματα ὅπως διατεθῶσι διὰ τῆς ἀνάγκης του, τρέπονται ταῦτα ἄλλην ὁδόν. Ἀπὸ τῆς Ἀγγλ. κατοχῆς ἐδαπανήθησαν διὰ δημοσίων ἔργων 1750 χιλ. λίρ., κατὰ δὲ τὰ τελευταῖα ἔτη 220 χιλ. λίρ., διὰ λιμενικά, σιδηροδρομικά καὶ ἄλλα ἔργα δύο μόνον ἐπαρχιῶν, ἐνῶ ὑπάρχουσιν ἐπαρχίαι, ὡς λ. χ. ἡ Λεμεσός καὶ ἡ Πάφος, ὑπὲρ τῶν ὁποίων οὐδὲ ὀβολὸς διετέθη. Προσθέτει ὅτι θὰ κηρυχθῆ ὑπὲρ τῆς ἀποκεντρώσεως, διότι δὲν νομίζει δίκαιον νὰ φορολογῶνται ἅλα τὰ διαμερίσματα καὶ νὰ ἀφελῶνται μόνον τινὰ ἐκ τούτων. Ἐνῶ ἡ Λεμεσός καὶ ἡ Πάφος φορολογουῦνται ἐξ ἴσου καὶ αἱ ἄλλαι ἐπαρχίαι, οὐδὲν ὅμως ὠφελήθησαν ἐκ τῶν δημοσίων ἔργων καὶ ἐὰν ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν Λεμεσοῦ ὅ,τι ἐγένετο ἐξ ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, τότε καὶ αὕτη εἶναι εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν καὶ ἡ Πάφος. Ἐὰν ἐκάστης Ἐπαρχίας ἐφαίνετο ἀπὸ ἑνὸς ἢ φορολογία, καὶ ἀπὸ ἑτέρου τὰ ἐν αὐτῇ κατασκευασθέντα δημοσία ἔργα, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐντραπῆ διὰ τὴν κατάστασιν τῆς Λεμεσοῦ καὶ τῆς Πάφου, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ὑπὲρ ὧν ἐγένοντο τὰ δημ. ἔργα, δὲν θὰ μείνωσι μὲ ἥσυχον τὴν συνείδησιν. Τὸ κακὸν τοῦτο συνέβαιεν ὅτε τὸ κοινὸν τῶν δημοσ. ἔργων ἦτο 10 χιλ. λίρ. καὶ συμβαίνει καὶ σήμερον ὅτε τοῦτο εἶναι 20 χιλ. Κατὰ τῆς συγκεντρώσεως ταύτης διαμαρτυροῦμεθα, καὶ χωρὶς νὰ εἶμεθα ἐκκεντρικοὶ γινόμεθα ἀποκεντρικοί, διότι ὁσημέραι αὐξάνει ἡ ἀγανάκτησις τῶν παραβλεπομένων ἐπαρχιῶν.

(Συνεδρ. 8)21 Μαρτ.)

Ο κ. Αραουζός συνιστά έντονα την αξίωση του κοινοβίου των δημοσίων έργων έως καταστή δυνατή ή επιτακτική εργασία προς προώθηση της γεωργίας και ενομομαχίας, των δύο τούτων κερμάτων.

Όμιλοι είναι περί της άλλης καταστάσεως των οδών συνιστά της πολιτείας και λέγει ότι το διατεθέν πέντε τών 9 χιλ. λ. δια την διατήρησιν τών κυρίων οδών και 2,500 λ. δια την βελτίωσιν τών χωρικών οδών, είναι ανεπαρκές. Ειλικρινέστερον, λέγει, είναι το συνολικόν τών 550 λ. το διατεθειμένον προς κατασκευήν νέων οδών, διότι είναι προτιμότερον να λέγωμεν ότι δεν δυνάμεθα να κωλύμεν άλλες οδούς, παρά να αναγράφονται ταπεινά εις την Κοινήν Βίβλον και να απομένουν απετέλεστοι. (Ο ρήτωρ κατανομάζει ταύτας οδούς) Αγρού-Λιμενού, Πλακιδών-Προδρόμου, Μενδρινών-Αγ. Νικολάου, Περαπιδιού-Τριμικληνής, Πάγιας, Σιμού, Κόθηκα, Άνω Παναγιάς, Αγ. Δημητρίου, Συνιστά την κατασκευήν οδού μεταξύ Άρσους και Κεήματος και έκδοσιν τας ζημίας τών αποδοκμημάτων ένταυθα της ελεγχωματικής συγκοινωνίας. Συνιστά την κατασκευήν οδού από Πάχνας εις Πισσούρι δι' Αναγύρας και έκδοσιν την κροσσοχήν της Κυβ. επί τών οδ. Λιμενού-Καλοστίου, Αγ. Γεωργίου-Αγ. Κίρκης, Λόφου-Υγώνος.

Συνιστά την κατασκευήν γαβόρας αυτοθι, καθώς και εις τα Πόθηκα της Πάρου, εις Αρακακίδην και Διαρώναν.

Αναρωτάται ότι κατασκευάσθησαν έργα τινά εν Κύπρω, άλλ' εις μὲν την Πάρον ουδέν αποκλήτως έγινεν, εις δὲ την Λαμειὸν ελάχιστα.

Όμιλοι περί τών λιμῶν. Έργων της Λέρου και διατάζει την λύσιν του ότι κερμὸν έργα δὲν ἀπεφασίσθησαν ἄριστοι και διὰ την Λαμειὸν και Πάρου. Τα έργα ταύτα δὲν πρέπει να περιμένωμεν να γίνωσιν ἐκ τών κατ' ἄστος ἀναγραφόμενων γλιόχρων πιστώσεων, ἄλλὰ πρέπει να ἐπιχειρηθῶσι δια δανείου ἑξυπηρετουμένου ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ. (Συνιστῶται θερμῶς ὑπὲρ τοῦ λιμένος Πάρου και ἀναφέρει ότι ὡς ἐκ της ἐλλείψεως αὐτοθι πάσης λιμενικῆς εὐκολίας τὸ συμβατικόν τεχνουργικόν ἀπώκλειον μόνον δις προσήγγισις μέχρι τοῦδε εις Πάρου.)

Ὅμιλεϊ ἐν ἐκτάσει περὶ τοῦ λιμένος Λέμεσου, παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἀν ἡ ἀποβάθρᾳ ἐπεκταθῆ κατὰ 200 πόδ. καὶ κατασκευασθῆ εἰς ἀπόστασιν 1000 πόδ. ἀπὸ τῆς ἀποβάθρας πρὸς τὸ νοτιοανατολικὸν μέρος κυματοθραύστης, θὰ προστατεύη ἐπαρκῶς τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν. Συνιστᾷ τὴν κατασκευὴν 3 μικρῶν ἀποβαθρῶν, καὶ τὴν πῆξιν τοιούτων εἰς τοὺς δευτερεύοντας λιμένας Λύδημου, Πισσουρίου, Κερυντίας καὶ Πέγαιας καὶ καταλήγει ἀναγινώσκων ἐπιστολὴν τοῦ κ. Κηοῦ Διευθυντοῦ τῆς Prince Lipo, ἐκφράζοντος τὴν ἐκπληξίν του διὰ τὴν ἀδρόνειαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν ἀνοχὴν τῶν κατοίκων.

ὑπὲρ κατασκευῆς διαφόρων δημοσ. ἔργων ὁμιλοῦσιν οἱ ἄθωμ. Ζεαὶ ἔρ. καὶ Χαμᾶ ἔρ.

Εἶτα ἐπισημαίνεται τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ (€ 180.310).

—Τὸ περὶ ἄνωγν νομοσχέδιον ἀπετύρθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

—Παραπέμφθησαν εἰς ὑπεπιτροπὰς τὸ περὶ διακονιστικῆς τῆς κινήσεως περιουσίας τῶν ἐκκλησι. σωματείων νομοσχέδιον, καθὼς καὶ τὸ περὶ δημοσίων ὀχημάτων.

(Συνεδρ. 9)29 Μαρτ.)

Ὁ Ἀρχιεπιγραμματεὺς κατατίθει ὑπόμνημα τῆς Ἱ. Συνόδου διαμαρτυρίας διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Θεοδοῦ εἰσάγειν νομοσχέδιον τροποποιούντος τοῦ περὶ δημοτ. καὶ μίσθης καὶ ἐνοικίας νόμου καὶ προσβάλλοντος τὰ δικαιὰ καὶ τοὺς κανόνας τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. Θεοδοῦτος διαμαρτυρεται, δηλώνων ὅτι εἰς ὑπάρχει Ἱ. Σύνοδος ἐν Κόντρῳ.

Ὁ κ. Κυριακίδης εἰσάγει νομοσχέδιον προνοοῦν περὶ τήρησεως τῆς Κυριακῆς ἁγίας καὶ περὶ ἐπιφορῶν τῶν κατ' αὐτὰς καὶ τῆς ἄλλης ἑορτῆς ἐργασίμων ἡρῶν.

Ὁ κ. Θεοδοῦτος εἰσάγει τὸ περὶ σχολείων νομοσχέδιον τοῦ.

Ὁ κ. Κυριακίδης ὑποστηρίζει τούτο.

Κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀνίσταται ὁ κ. Ἀρκαδίου λέγων ὅτι τούτο προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπὶ τὸ Νομοθ. Συμβούλιον εἶναι ἀνεπιθύμητον διὰ τὰς αἰτίας τῆς ἐπιφορῆς.

Τὴν ἀπόρριψιν τοῦ νομοσχεδίου ὑποστηρίζει καὶ ὁ Ζεφ. Ἐφ.

Ὁ κ. Κυριακίδης προτείνει ὅπως τὸ νομοσχέδιον παραπεμφθῆ εἰς ὑπεπιτροπείαν πρὸς μελέτην.

Ὁ κ. Θεοδοῦτος δευτερολογῶν ὑποστηρίζει μετὰ θέρμης τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ καὶ παραπέμπεται εἰς ὑπεπιτροπείαν πρὸς μελέτην.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ